

Vážený pane předsedo,

jménem Ministerstva zdravotnictví ČR si dovoluji shrnout aktuální situaci a nastínit doporučení a očekávání na podzim 2022 v rámci epidemiologické situace.

Dle naší dohody volím takto přímou cestu prostřednictvím e-mailu. Pro případné dotazy jsem vám pak následně k dispozici.

Aktuální vývoj epidemiologické situace ve výskytu onemocnění covid-19. Týdenní počet potvrzených nákaz kontinuálně v posledních týdnech narůstá, nejedná se však o růst eskalační, nýbrž pozvolný. Nejvíce případů je stále diagnostikováno u osob starších 50 let, naopak v mladších věkových kategoriích, zejména u dětí a mladistvých zaznamenáváme další mezitýdenní pokles. Tento stav však nemusí přesně vypovídat o situaci v populaci, jelikož primárně jsou testovány osoby symptomatické a u mladších ročníků probíhá onemocnění častěji asymptomaticky, tedy bez příznaků. Důležitým hodnotícím faktorem vývoje epidemie a jejich dopadů na veřejné zdraví je ukazatel počtu hospitalizací, zde v návaznosti na rostoucí počet diagnostikovaných v kategorii rizikových skupin z hlediska pravděpodobnosti závažnějšího průběhu onemocnění (65+) sice sledujeme nárůst celkových hospitalizací, avšak počty hospitalizací v těžkém stavu a počty pacientů vyžadujících specifickou intenzivní péči vykazují stabilní hodnoty. Rychlost šíření nákazy v populaci je důsledkem cirkulujících subvariant varianty Omikron, jelikož varianta BA.5 je nakažlivější než předchozí varianty Omikronu.

I přes výše popsany aktuální vývoj epidemiologické situace ve výskytu onemocnění covid-19 v ČR a v Evropě sekce Hlavního hygienika doporučila, aby zdravotnická zařízení v rámci své činnosti i nadále indikovala na základě vlastního hodnocení rizika a rozhodnutí protiepidemické opatření - zavedení používání ochranných prostředků dýchacích cest pro osoby navštěvující ambulantní segment a v lůžkových zdravotnických zařízeních, stejné doporučení platí i pro poskytovatele v zařízeních sociálních služeb a to minimálně u osob navštěvujících klienty těchto zařízení. Dále doporučujeme v souvislosti s nadcházející sezonou respiračních infekcí dodržování základních pravidel, a to je:

- Dodržování dostatečných rozestupů
- Hygiena rukou
- Dodržování zásad respirační hygieny
- Dostatečné větrání
- Vhodné používání respirátorů v uzavřených prostorech. Za současné epidemiologické situace, kdy je převládající varianta Omikron se nechystáme zpřísnovat opatření, která v tuto chvíli platí, tj. respirátory ve zdravotnictví a sociálních zařízeních.

Dále apelujeme na všechny, aby využili možnost bezplatného očkování na covid a chřipku. (u chřipky je bezplatné očkování pouze pro osoby starší 65let a další zákonem vyjmenované skupiny)

Komu je podzimní očkování určeno?

Lidem starším 60 let, osobám v domovech pro seniory či zařízeních dlouhodobé péče a osobám starším 12 let z klinických rizikových skupin je doporučena „podzimní“ posilovací dávka vakcíny proti onemocnění COVID-19, která může být podána současně v jeden den s vakcínou proti chřipce. Podzimní očkování je také doporučováno pracovníkům v tzv. „první linii“ poskytování zdravotní a sociální péče, tj. těm, kteří přímo pečují o zranitelné osoby, a dále i dalším osobám pečujícím o osoby s oslabeným imunitním systémem.

Onemocnění covid-19 má zpravidla závažnější průběh u osob vyššího věku (60 a více let) a u osob s určitým spektrem základních zdravotních obtíží nebo rizikových faktorů:

- chronické kardiovaskulární onemocnění, včetně mrtvice v anamnéze a vysokého krevního tlaku (hypertenze),
- chronické plicní onemocnění, jako je CHOPN a astma,
- další onemocnění, která zhoršují funkci plic nebo schopnost vykašlávání a vylučování hlenů (například extrémní obezita, nervosvalové poruchy apod),
- chronické selhání jater a ledvin,
- cukrovka typu 1 a 2,
- stavy, které v důsledku nemoci nebo léčby vážně oslabují imunitní systém,
- Downův syndrom,
- těhotné s rizikovými faktory souvisejícími s těhotenstvím, jako je věk nad 35 let, vysoký krevní tlak (hypertenze), cukrovka, BMI nad 30 nebo jiný faktor po individuálním posouzení.

Proč na podzim?

V průběhu letošního podzimu a zejména pak v letošní zimě se očekává vysoký výskyt mnoha respiračních infekcí, a to nejen covid-19, ale také chřipky, která je taktéž velmi závažným onemocněním způsobujícím celou řadu komplikací a závažné průběhy vyžadující hospitalizaci - toto může zvýšit tlak na nemocnice a poskytovatele primární péče.

Načasování očkování

Stejně jako u chřipky je správné načasování důležité, aby vás očkování chránilo zejména v obdobích zvýšeného výskytu onemocnění, optimální termín je v tomto případě mezi zářím a prosincem. Ti kteří jsou nejvíce ohroženi, by neměli s očkováním otálet, ale měli by se nechat naočkovat co nejdříve. Přeočkování byste měli podstoupit nejméně 3 měsíce po poslední dávce vakcíny proti covid-19. Pokud zvažujete i očkování proti chřipce, můžete je podstoupit současně, jelikož rizikové skupiny pro obě onemocnění jsou prakticky totožné a riziko v obou případech významně stoupá s věkem. Očkování proti chřipce se doporučuje všem osobám starším 50 let.

Jaká vakcína Vám bude nabídnuta?

Bude Vám podána posilovací dávka vakcíny Comirnaty od společnosti Pfizer, případně vakcína Spikevax od společnosti Moderna. Primárně Vám bude pro posilovací dávku nabídnuta tzv. adaptovaná verze vakcín.

Proč je důležité přeočkování a proč zrovna adaptovanou vakcínou?

Přeočkování neboli podání posilovací dávky očkování proti COVID-19 adaptovanou vakcínou pomáhá vašemu tělu vytvořit si velké množství protilátek během několika prvních dnů po aplikaci. To je nezbytné, protože imunitní odpověď, kterou jste si vytvořili při předchozích očkováních proti COVID-19 (včetně základního očkování), s menší pravděpodobností rozpozná variantu omikron. Díky tomu se omikron snáze „obejde“ vaše předchozí očkování. Přeočkováním získáte vysokou hladinu protilátek proti variantě omikron, takže váš imunitní systém může účinněji rozpoznat tuto variantu a chránit vás před ní.

Očkování vnímáme jako hlavní nástroj před rizikovým vývojem onemocnění Covid-19. Od pátku 7.10. bude spuštěna informační kampaň Ministerstva zdravotnictví ČR, které bude upozorňovat na možnost se nechat bezplatně naočkovat nejmodernější bivalentní vakcínou na Covid-19. Aktuálně platné informace naleznete na webu covid.gov.cz případně vám je poskytnou linka 1221, která je i nadále v provozu.

V případě změny epidemiologické situace budete informováni o možných scénářích s dostatečným předstihem.

S pozdravem

Josef Pavlovic

Náměstek ministra zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví

Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2 mail: josef.pavlovic@mzcr.cz;

www.mzcr.cz